

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Компаративний аналіз інституційного устрою соціально-
економічних моделей країн світу**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії**

зі спеціальності 074 Публічне управління та адміністрування

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, протокол, протокол засідання кафедри № 9 від 7.04.2016

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Метою самостійної роботи здобувача в межах навчальної дисципліни «...» є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього доктора філософії.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів очної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 75 % (112 години) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин).

У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної освітньо-наукової діяльності.

СРЗ в межах навчальної дисципліни **«Компаративний аналіз інституційного устрою соціально-економічних моделей країн світу»** включає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни;
- підготовку до лабораторних занять;
- поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;
- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни;
- контрольну перевірку здобувачами особистих знань за запитаннями для самодіагностики;
- підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрових екзаменів.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання самостійної роботи, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Завдання для самостійної роботи здобувачів та форми її контролю

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
-------	------------------------------------	------------	---------------------------------	-----------------	--------------------	------------

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
Змістовий модуль I. Теоретичні засади компаративного аналізу інституційного устрою соціально-економічних моделей країн світу						
1.	Здатність визначати теоретичні засади прояву елементів інституціонального устрою моделей економічних систем, їх еволюцію та історичне підґрунтя, комплементарні засади	Тема 1. Предмет і метод компаративного аналізу інституційного устрою соціально-економічних моделей країн світу	1. Визначення актуальності дослідження інституціональних засад МЕД 2. Характеристика історії становлення та сучасний стан інституціональних досліджень 3. Простеження комплементарності інституціональних елементів СЕС	14		Основна: [1; 4; 5]. Додаткова: [12; 13] Ошибка! Источник ссылки не найден.
2.	Здатність визначати об'єктивні передумови еволюції досліджень особливостей національних культур господарювання, використовувати в практичній діяльності результати досліджень Г. Хофстеда, Ф. Тромпенаарса, Ш. Шварца, Р. Інглхарта, впливу ціннісних орієнтацій на формування специфіки інституціональної архітекtonіки СЕС, розуміння прикладного значення знання особливостей національних культур господарювання для організації міжнародної економічної взаємодії	Тема 2 Соціокультурні засади формування відмінних моделей інституційного устрою країн світу	1. Характеристика історії досліджень особливостей національних культур господарювання 2. Опис результатів досліджень національних культур Г. Хофстеда, Ф. Тромпенаарса, Ш. Шварца, Р. Інглхарта 3. Визначення впливу ціннісних орієнтацій на формування специфіки інституціональної архітекtonіки СЕС 4. Розуміння прикладного значення знання особливостей національних культур господарювання для організації міжнародної економічної взаємодії	14		Основна: [1; 2; 3]. Додаткова: [2; 3; 9; 10]
3.	Здатність визначати специфіку неформальних, та формальних інституцій, інституційних	Тема 3. Інституції та інститути як вихідна основа інституційного устрою країн світу	1. Визначення сутності та специфіки неформальних інституцій 2. Визначення сутності та	14	...	Основна: [1-3;]. Додаткова: [1; 9; 13]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	органів, організаційних форм забезпечення МЕД		специфіки формальних інституцій регулювання МЕД 3. Визначення сутності та специфіки інституційних органів 4. Визначення сутності та специфіки організаційних форм забезпечення МЕД			
4.	Здатність визначати передумови формування інститутів, специфіку інституцій і інститутів відправних складової аналізу	Тема 4. Інституційна архітектура СЕС і специфіка взаємодії міжнародному менеджменті	1. Визначення передумов формування інститутів 2. Визначення сутності та специфіки інституцій, інститутів як відправні моменти аналізу 3. Визначення сутності та специфіки елементів мезоінституційного рівня аналізу 4. Визначення сутності та специфіки базових інститутів, СЕС 5. Визначення сутності та специфіки СЕМ (моделей капіталізму), інтеграційних об'єднань, глобального господарства	14	...	Основна: [1; 2; 4; 5]. Додаткова: [1; 3; 5; 12; 13]
Разом за змістовим модулем I 56 годин				56 годин		
Змістовий модуль II. Сучасні інституційні моделі економічних систем						
5.	Здатність визначати та використовувати в практичній діяльності загальні характеристики континентальної моделі інституційного устрою, специфіку соціального ринкового господарства, держави загального	Тема 5. Європейська континентальна соціально-демократична модель (координований капіталізм)	1. Надання загальної характеристики континентальної моделі інституційного устрою 2. Визначення сутності та специфіки соціального ринкового господарства. 3. Визначення сутності та специфіки держави	14	...	Основна: [1; 2; 4; 5]. Додаткова: [1; 3; 5; 12; 13]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	добробуту, моделі стейтистського капіталізму		загального добробуту. 4. Визначення особливостей СЕМ та економіка країн південної Європи.			
6.	Здатність визначати та використовувати в практичній діяльності загальні характеристики інституціональних основ ліберальної соціально-економічної моделі, економіки країн, спільне та особливе в інституціональних моделях ліберальної й соціал-демократичної СЕМ	Тема 6 Англосаксонська соціально-економічна модель (ринковий капіталізм)	1. Визначення загальної характеристики інституціональних основ ліберальної соціально-економічної моделі. 2. Визначення основних характеристик й особливостей економіки країн, що належать до англосаксонської соціально-економічної моделі на прикладі США. 3. Визначення спільного та особливого в інституціональних моделях ліберальної й соціал-демократичної СЕМ.	14		Основна: [1; 2; 4; 5]. Додаткова: [1; 3; 6]
7.	Здатність визначати та використовувати в практичній діяльності передумови та спільні властивості інституційного устрою країн конфуціанського капіталізму, специфіку соціально-економічної моделі Японії, інституційної моделі розвитку Китаю, інституційні особливості країн першої та другої хвилі «Малих тигрів» Південно-Східної Азії	Тема 7. Далекосхідна патріархальна соціально-економічна модель (конфуціанський капіталізм)	1. Визначення передумов та спільних властивостей інституційного устрою країн конфуціанського капіталізму 2. Визначення основних характеристик й особливостей соціально-економічної моделі Японії 3. Визначення основних характеристик й особливостей інституційної моделі розвитку сучасного Китаю 4. Визначення основних характеристик й інституційних особливостей першої та другої хвилі «Малих	14		Основна: [1; 2; 4; 6]. Додаткова: [3; 11; 12; 13]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
			тигрів» Південно-Східної Азії			
8.	Здатність визначати та використовувати в практичній діяльності загальні характеристики інституційних моделей пострадянського капіталізму, СЕМ Індії, мусульманських, латиноамериканських країн	Тема 8. Інституційні моделі економічного устрою, що формуються	1. Визначення основних характеристик й особливостей інституційних моделей пострадянського капіталізму. 2. Визначення особливостей формування СЕС Індії. 3. Визначення основних характеристик й особливостей СЕМ мусульманських країн 4. Визначення передумов й особливостей формування СЕМ латиноамериканських країн			Основна: [1; 2; 4; 5]. Додаткова: [4; 7; 9; 10; 12; 13]
Разом за змістовим модулем II				56 годин		
Разом з навчальної дисципліни				112 годин		

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кожного завдання для самостійної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82 – 89	B	добре	

74 – 81	C	задовільно	зараховано
64 – 73	D		
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань для самостійної роботи у межах тем змістових модулів навчальної дисципліни наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для самостійної роботи	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Сума балів
	ЗСР 1	ЗСР 2	ЗСР 3	ЗСР 4	ЗСР 5	ЗСР 6	ЗСР 7	ЗСР 8	
Максимальна кількість балів	2	2	2	2	2	2	2	2	16

ЗСР– завдання для самостійної роботи здобувача.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль 1. Світова система господарювання. Навчально-практичний посібник. – К. : Професіонал, 2008. – 368 с. Гриф МОН

2. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Практикум. Навчально-практичний посібник. – К. : Професіонал, 2009. – 336 с. Гриф МОН

3. Липов В. Институциональная комплементарность социально-экономических систем / В. Липов. – Х.: Изд-во ХНУ имени В. Н. Каразина, 2011. – 484 с.

4. Національні моделі економічних систем / За ред. О. Беляєва. – К. : КННЕУ, 2010. – 319 с.

5. Роузфилд С. Сравнительная экономика стран мира. Культура, богатство и власть в XXI веке. – М. : РОССПЭН, 2004. – 432 с.

4.2. Додаткова

1. Альбер М. Капитализм против капитализма / М. Альбер. – СПб. : Эконом. ш-ла, 1998. – 296 с.
2. Беккин Р. Исламская экономика. Краткий курс / Р. Беккин. – М. : Восток – Запад, 2008. – 288 с.
3. Гаврилишин Б. До ефективних суспільств / Б. Гаврилишин. – К. : Пульсари, 2009. – 248 с.
4. Гражевська Н. Економічні системи епохи глобалізації / Н. Гражевська. – К. : Знання, 2008. - 431 с.
5. Западноевропейские страны: Особенности социально-экономических систем / Ред В. Гутник. – М. : Наука, 2002. – 271 с.
6. Кузнецов О. Англосаксонська модель глобального капіталізму / О. Кузнецов. – К. : Освіта України, 2010. – 494 с.
7. Леоненко П. Сучасні економічні системи / П. Леоненко, О. Черепніна. – К. : Знання, 2006. – 429 с.
8. Липов В.В. Міжнародна економіка: структурно-цивілізаційні основи розвитку. – Х.: Вид-во ХНЕУ, 2007. – 208 с.
9. Литвиненко Н. Інституціональні складові соціально-економічного розвитку країни / Н. Литвиненко. – Дніпропетровськ :НГУ, 2015. – 310 с
10. Льюис Э. Без оглядки на богов. Взлет современной Индии / Э. Льюис. – М. : ИРИСЭН, 2010. – 395 с.
11. Пивоварова Э. Социализм с китайской спецификой / Э. Пивоварова. – М, : ИД Форум, 2011. – 352 с.
12. Ушакова Н. Соціально-економічні типи країн / Н. Ушакова, І. Помінова. – К. : Професіонал, 2004. - 304 с.
13. Шніцер М. Порівняння економічних систем / М. Шнітцер. – К. : Основи, 1997. -1997. – 519 с.

4.3. Ресурси Інтернет

1. Всесвітній банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.worldbank.org.
2. Європейська комісія. Сторінка новин [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://europa.eu.int/news.en.htm>.
3. Євростат [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://europa.eu.int/en/comm/eurostat>.
4. Інститут міжнародної економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.iie.com .
5. Міжнародна торгова палата [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.iccwbo.org.
6. Міжнародна фінансова корпорація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ifc.org.
7. Міжнародний валютний фонд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.imf.org.

8. ОЕСР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.oecd.org.
9. ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.un.org.
10. ОПЕК [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.opec.org.
11. Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wto.org.
12. ЮНІДО [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.unido.org.
- ЮНКТАД [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.unctad.org.